

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ НА НАОА
ПРОФ. ДФН БОЯН БИОЛЧЕВ**

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на обучението по
ОНС “доктор” по докторска програма „Български език: историческа лингвистика” от
професионално направление 2.1 Филология в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“**

Уважаеми г-н Председател,

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства предоставя на Вашето внимание решение за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на **докторска програма „Български език: историческа лингвистика“** от професионално направление 2.1 Филология в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е разгледана и открита на заседание на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на 04.06.2014г. (Протокол №11) по искане на висшето училище - (вх.№ 393/29.05.2014г). Експертната група, утвърдена от АС на 12.03.2015 г. (Протокол № 8), извърши проверка на оценяваната институция от 6 до 8 април 2015 г.

На заседание, проведено на 03.06.2015г. (Протокол №8), на основание чл. 12, ал. 6, т. 4 и т. 5 “б” от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

В съответствие с чл.88а, ал.5,т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА и Процедури за програмна акредитация, ПКХНИ прие решение за резултатите от приключилата програмна акредитация на **докторска програма „Български език: историческа лингвистика“** от професионално направление 2.1 Филология в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

По сфера 1: „Образователна дейност”:

Оценка за съответствието по критерий 1.1: „Висшето училище провежда обучение в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката в областта на докторската програма”:

Докторската програма по „Български език: историческа лингвистика“ към ФФ на ПУ „Паисий Хилендарски“ подготвя високоспециализирани кадри в **пълно съответствие** със съвременните тенденции за развитието на научната и образователна проблематика в областта. Обучените специалисти се реализират благодарение на усвояването на умения за критичен анализ и оценка на езикови факти и явления, значими за изследването на историческото развитие на родния ни език. Те осъществяват научни изследвания с приносен характер и същевременно имат всички предпоставки за успешна преподавателска кариера в областта на езиковедската българистика.

Оценка за съответствието по критерий 1.2: „Подготовката на докторантите се осъществява в съответствие с действащото законодателство и в адекватни на докторската програма форми”:

Подготовката на докторантите се извършва в **пълно съответствие** с действащото законодателство. Документите на докторската програма „Български език: историческа лингвистика” отговарят на изискванията на актуалните общонационални и вътрешноуниверситетски норми, отразени в закони и правилници. Те се осъвременяват своевременно.

Приемът, обучението и защитите на редовните, задочните и свободните докторанти следват стриктно задължителните процедури.

Основен документ, по който се извършва обучението на докторантите, е индивидуалният план, разработен на основата на типов учебен план с дисциплини за фундаментална теоретична подготовка, специална подготовка и научно-методическа подготовка. Той очертава етапите в разработването на дисертационния труд, полагането на минимумите и други изпити след посещение на определен цикъл от лекции, участието в научни форуми и специализации, преподавателски и други дейности.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 1:

Образователната дейност по докторска програма „Български език: историческа лингвистика“ е съобразена с действащото законодателство и се осъществява в подходящи форми на обучение. Тя отговаря на съвременните тенденции в развитието на науката в областта.

По Сфера 2: „Академична среда, научен потенциал и научни резултати“:

Оценка за съответствието по критерий 2.1: “Подготовката на докторантите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и с висока квалификация по научната специалност“:

В **пълно съответствие** с изискването за подготовка на докторантите те се обучават от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и висока квалификация по научната специалност. Обучаващите звена (Катедрата по български език и Катедрата по общо езикознание и история на българския език във ФФ) разполагат с 13 хабилитирани преподаватели, всички на ОТД (100%). От тях 4-ма са с научна специалност, свързана с българската историческа лингвистика, историята на новобългарския книжовен език и на българската диалектология.

Оценка за съответствието по критерий 2.2: “Обучаващото звено има отчетливи резултати в научноизследователската дейност по специалността на докторската програма и в съответната образователна област”:

Филологическият факултетът е сред водещите в страната със своите научни постижения, като за най-значим резултат от научноизследователската работа на преподавателите от Катедрата по общо езикознание и история на българския език и от Катедрата по български език може да се определи създаването на школа по ономастика и разработването на изследователска методика за проучване на книжовната и диалектната история на българския език. Количеството и качеството на научните трудове, публикувани от преподавателите в основните обучаващи звена, са респектиращи и са в **пълно съответствие** с изискването за отчетливи резултати в научноизследователската дейност. Научната дейност е разностранна и освен публикации включва участия в научни форуми и проекти.

Филологическият факултет има значителни постижения в създаването на дигитални езикови ресурси за старобългарския и за новобългарския книжовен език и на мултимедийни образователни продукти.

Катедрите имат дългогодишен опит в обучението на докторанти, голяма част от които са израснали като специалисти и работят в различни учебни заведения в страната.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 2:

Висшето училище в лицето на обучаващите звена е създадо подходяща академична среда, разполага с научен потенциал и показва научни резултати, съобразени с изискванията за подготовка на докторанти по научната специалност „Български език: приложна лингвистика“.

По Сфера 3: “Наличие на материални и информационни условия за продуктивни изследвания и твърдски постижения по докторската програма”:

Оценка за съответствието по критерий 3.1: “Висшето училище или научната институция поддържа подходяща материално-техническа и информационна база за обучение по докторската програма“

Материалната база за обучението е в **пълно съответствие** с този критерий и отговаря на специфичните особености на филологическата работа. Осигурен е достъп на докторантите до компютърна техника и до дигитални ресурси, свързани с обучението им и с подготовката на дисертационните трудове. Университетът разполага със специализиран библиотечен фонд и с Лаборатория за изследване на българския език, която е оборудвана с мобилна лаборатория за теренни изследвания, подходяща за диалектоложките и други експедиции.

Докторантите имат достъп до съвременни платформи и инструменти за обучение, експериментиране и изследване: MOODLE; уеббазирани ресурси и програми за езиковедски изследвания – SARP, Онома софт; работа с преводачески софтуер Традос; работа във виртуална стая на преподавателя; работа с устройство TASKAM за дигитализиране на аудиозаписи от теренни проучвания.

Оценка за съответствието по критерий 3.2: “Висшето училище или научната институция стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите“:

В **съществено съответствие** с критерия за стимулиране на научноизследователската и творческата активност на докторантите университетското ръководство подкрепя докторантите по докторска програма „Български език: приложна лингвистика“ да участват активно в реализацията на образователните и изследователски инициативи по научната специалност, респективно в научни и приложни проекти от университетски, национален и международен мащаб.

Докторантите имат всички необходими условия за участие в научни и образователни форуми в страната и в чужбина, като им се осигурява допълнително финансиране чрез самостоятелна план-сметка. Те могат да публикуват резултатите от работата си върху дисертационния труд в Научните трудове на ПУ. ФФ издава дисертационните трудове след тяхната успешна защита, по проект, в поредицата PHILOLOGIA PHILIPPOLIENSIS.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 3:

В Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ са създадени необходимите материални условия за творческата работа, професионалното и научното израстване на докторантите по програмата „Български език: историческа лингвистика“.

По Сфера 4: „Конкурентоспособност на докторската програма“:

Оценка за съответствието по критерий 4.1: „Новаторски практики в подготовката на докторантите“:

В **съществено съответствие** с изискването за използването на новаторски практики в обучението на докторантите ръководството на ПУ се е ориентирало към автоматизирано управление на процеса на обучение чрез система Пловдивски електронен университет и към управление на качеството на образователния и научния продукт (вкл. квалификация и академично развитие на преподавателите) с въвеждане в действие на автоматизирана система КОМПАС за моделиране и прилагане на различни критериални системи за оценяване.

Филологическият факултет използва за обучението на докторантите съвременните интерактивни методи (семинари, проектна работа, работни срещи, дискусии). Успешно се прилага и смесеното обучение (създаден е специален докторантски академичен панел в MOODLE).

Оценка за съответствието по критерий 4.2: „Познаване на конкурентната среда и адекватно разполагане на докторската програма в тази среда“:

Докторската програма „Български език: историческа лингвистика“ се осъществява в **съществено съответствие** с познаването на конкурентната среда.

Оценката на традициите и на „силните страни“ на обучаващата организация са дали възможност да се очертае собственият профил на изследователски търсения в ПУ. Специалистите, които работят в областта на съвременния български език, са създали свои подходи и методи за научна работа, които определят както спецификата, така и конкурентноспособността на програмата в актуалната академична среда у нас.

Докторската програма „Български език: историческа лингвистика“ е значима в контекста на българската езиковедска наука със създадените традиции в диахронното изследване на българския език, собствената база данни и иновативна методика.

Оценка за съответствието по критерий 4.3: „Място на докторската програма в социалната среда и ориентираност на резултатите от обучението на докторанти към обществените потребности на региона, страната и/или Европейския съюз“:

Постигнато е **съществено съответствие** в познаването на социалната среда и ориентирането на обучението на докторантите към обществените потребности на региона и страната. То рефлектира в прагматичната насоченост при подбора и обучението на докторанти. Успешно защитената докторска дисертация и придобитата научна и образователна степен „Доктор“ осигуряват възможности за работа в научноизследователски институти и университети, в образцови гимназии, в издателства, библиотеки, културни отдели и др.

Получените при разработването на докторските дисертации резултати са от значение за работата и на различни асоциации и организации с хуманитарна насоченост в региона. Установени са ползотворни контакти с ИБЕ при БАН, както и с други факултети на Пловдивския университет и други университети в страната и чужбина, в резултат на които са реализирани съвместни научни проекти.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 4:

В обучаващата организация се прилагат новаторски практики в обучението на докторанти по програмата „Български език: историческа лингвистика“.

Членовете на академичната общност познават конкурентната среда в страната и в чужбина. Висшето училище има добри контакти с потенциалните потребители на кадри в региона и в страната.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **17.06.2015г. (Протокол № 9)**, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на обучението по образователна и научна степен "доктор" по десетобалната система, включваща оценки от 0 до 10,00 в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА "Правила за провеждане на процедура за гласуване на докторски програми извън тези от регулираните професии", Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства взе следните **РЕШЕНИЯ:**

1. Дава програмна акредитация на образователна и научна степен "доктор" по докторска програма „Български език: историческа лингвистика“ от професионално направление 2.1 Филология, от област на висше образование 2. Хуманитарни науки в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, на основание на обща оценка: 9.20 (девет цяло и двадесет стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години.

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните препоръки:

1. Да се повиши конкурентноспособността на докторската програма.

Срок: до началото на учебната 2017/2018 г.

2. Докторантите да получат постоянен достъп до базите данни sciencedirect, scopus, ebsco.

Срок: до началото на учебната 2016/2017 г.

3. Да се разшири сферата на иновативните практики в обучението на докторантите.

Срок: до началото на учебната 2017/2018 г.

Председател на ПКХНИ:

(Доц. д-р Георги Донеv)